

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/153/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115204164
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8115204164.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcov: 1. H. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, W., 2. V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, W., obaja zast. JUDr. Ivanom Vankom, advokátom so sídlom Floriánska 19, Košice, proti žalovanému: V. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX/XX, W. N. M., o neúčinnosť kúpnej zmluvy, o návrhu žalobcov na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 20C/70/2015-31 zo dňa 18.03.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu 1. stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. okrem výroku o povinnosti žalobcov zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo výške 33,- Eur na účet Okresného súdu Prešov do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému predať, darovať, zameniť alebo iným spôsobom scudzitiť, ako aj zaťažiť právami tretích osôb nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území T., okres B., obce T. a zapísané na LV č. XX ako: Parcela registra „C“ č. 498/1 o výmere 627 m² druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parcela registra „C“ č. 498/2 o výmere 133 m² druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parcela registra „C“ č. 499 o výmere 1710 m² druh pozemku: rodinný dom na parc. č. 498/2, súp. č. XXX.

Žalobcom určil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo výške 33,- Eur na účet Okresného súdu Prešov do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia právne odôvodnil podľa ust. §§ 75 ods. 8; 76 ods. 1 písm. f), 2, 6; 77 ods. 1; 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Konštatoval, že sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu. Mal za osvedčenú danosť práva a zároveň samotný charakter konania o odporovateľnosť právneho úkonu osvedčujú potrebu nariadenia predbežného opatrenia, nakoľko odporovateľná môže byť žaloba len voči prvému nadobúdateľovi nehnuteľnosti. Boli osvedčené základné skutočnosti odôvodňujúce nariadenie predbežného opatrenia, preto návrhu žalobcov na jeho vydanie vyhovel.

Výrok o povinnosti žalobcov zaplatiť súdny poplatok odôvodnil právne podľa ust. § 5 ods. 1 položka 1 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný.

V odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, že sa rozhodlo bez návrhu a nejde o rozhodnutie vo veci samej, dôvody, pre ktoré bolo rozhodnutie vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené.

Žalovaný namietal nedôvodnosť žaloby vo veci samej, pričom uviedol, že žalobcami tvrdené skutočnosti v žalobe sú dohady v drvivej väčšine nepravdivé a neopierajúce sa o skutočný stav. Žaloba predstavuje pokračovanie sporu vedeného na Okresnom súde Prešov medzi žalobcami a D. R. ako žalovanou (sp. zn. 17C/14/2015). D. R. aj žalovaný sa snažili so žalobcami viesť dialóg a informovať ich o skutočnom stave veci. Žalobcovia odmietajú akúkoľvek racionálnu komunikáciu a v rozpore so zásadou zmierneho riešenia sporov. Žalobcovia iniciujú rôzne súdne konanie v snahe získať pre seba neoprávnený prospech a šikanóznym spôsobom rušiť žalovaného a D. R.. Žalobcovia nepreukázali prvú základnú podmienku dôvodnosti odporovacej žaloby, a to, že nimi uplatnená pohľadávka voči D. R. je vymáhateľná. Konanie o tejto pohľadávke prebieha a vzhľadom na doterajšie správanie žalobcov, neochotu komunikovať, neschopnosť predložiť relevantné dôkazy, prezentovanie ničím nepodložených tvrdení, je vysoko pravdepodobné, že ukončenie tohto konania je v nedohľadne.

Žalobcovia nepreukázali ani druhú podmienku dôvodnosti odporovacej žaloby, a to že došlo k ukráteniu veriteľa. V tomto smere žalovaný poukazuje na relevantnú judikatúru (napr. Rc 30/2009). Žalovaný preukáže, že kúpil nehnuteľnosti za cenu, ktorá prevyšuje kúpnu cenu, za ktorú pôvodne mali záujem kúpiť nehnuteľnosti žalobcovia. Títo nepreukázali ani tretiu základnú podmienku dôvodnosti odporovacej žaloby, že dlžník mal v úmysle veriteľa ukrátiť. D. R. predala nehnuteľnosti za účelom riešenia svojej dlhovej situácie. V čase prevodu mala viac dlhov voči viacerým veriteľom. Jednalo sa o splatné dlhy, ktoré časovo predchádzali vzniku dlhu u žalobcov. D. R. sa o podaní žaloby dozvedela až vyše 2 mesiace po tom, ako došlo k podpisu kúpnej zmluvy, preto v čase podpisu kúpnej zmluvy nemohla v žiadnom prípade mať úmysel ukrátiť žalobcov. Žalovaný a D. R. nie sú v príbuzenskom vzťahu. Zhoda priezvisk je náhodná. D. R. nepreviedla vlastníctvo k domu na brata ani na príbuzného, ako tvrdia žalobcovia.

Vo vzťahu k samotnému predbežnému opatreniu žalovaný poukázal na svoje vyjadrenie k žalobe a ďalej namietal, že D. R. nevedela, že sa voči nej vedie zo strany žalobcov súdne konanie. V dobrej viere a bez vedomostí o súdne uplatnených nárokoch previedla nehnuteľnosť na žalovaného za trhovú cenu. D. R. mala viac záväzkov, ktoré musela splácať. Vzhľadom na neochotu žalobcov kúpiť nehnuteľnosť, bola nútená nehnuteľnosti predať a vyrovnať dlhy. Už odo dňa iniciovania konania o vydanie predbežného opatrenia neboli splnené podmienky pre jeho nariadenie. Žalobcovia majú voči D. R. značné dlhy prameniace z porušenia zmluvy o budúcej zmluve, ako aj založené na škode spôsobenej žalobcami. Ako výsledok vzájomných kompenzácií sa povinnosť D. R. voči žalobcom v spore obmedzila nanajvýš na sumu medzi 3.000,- až 4.000,- Eur, resp. sa možno preukáže, že D. R. žalobcom nič nedlhuje. Toto je predmetom súdneho konania vo veci sp. zn. 17C/14/2015. Pri takej nízkej sume reálneho dlhu je nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa zakazuje nakladať s nehnuteľnosťou, ktorej hodnota je cca 90.000,- Eur nadštandardné, nezmyselné a v rozpore so zásadou primeranosti. D. R. je dlhodobo zamestnaná, preto nikdy nebol reálne a závažne ohrozený výkon rozhodnutia, ako základný predpoklad pre vydanie predbežného opatrenia. Žalobcovia sa snažia vykresliť konanie D. R. pri údajnom nepreberaní zásielok v minulosti ako jeden z dôvodov pre predbežné opatrenie, ale D. R. na oficiálnej adrese T. XXX nebýva a ani tam bežne nepreberá poštu. Žalobcovia vedeli, kde pracuje, mali na ňu telefonický kontakt, aj telefonický kontakt na právneho zástupcu žalovaného, ktorý dlhodobo zastupoval D. R.. D. R. bola nútená nehnuteľnosť predať, aby kúpnu cenou mohla vyrovnať úvery, ktoré boli zabezpečené záložným právom k nehnuteľnosti, a ktoré musela splácať. Akékoľvek otáľanie s predajom by spôsobilo vznik škody vo forme úrokov z úveru. Ide o škodu spôsobenú žalobcami, ktorí protiprávne odmietli uzavrieť kúpnu zmluvu. Žalobcovia nepreukázali žiadnym spôsobom, že by bola obava o uskutočniteľnosti výkonu rozhodnutia vo veci samej. Žiadne náznaky nesvedčia o tom, že by sa žalovaný snažil nehnuteľnosti ďalej predať. Žalovaný sa pustil do rozsiahlej rekonštrukcie nehnuteľnosti. Predbežné opatrenie je nedôvodné.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia.

Vo vyjadrení uviedli, že vzhľadom na zánik záväzku žalobcov uzavrieť zmluvu o budúcej zmluve a ich odstúpenie od zmluvy vznikla D. R., t. j. dlžnícke žalobcov povinnosť vrátiť žalobcom všetko, čo podľa zmluvy dostali. D. R. nereagovala na telefóny, nepreberala poštu. Žalovaného nepoznajú, nie je preto zrejmé, ako s nimi chcel viesť dialóg. Námietka žalovaného, že pohľadávka uplatnená žalobcami nie je vymáhateľná, lebo o nej ešte prebieha konanie, je irelevantná. Žalobcovia svoje tvrdenia opierajú o dôkazy, ktoré predložili. D. R. svojim právnym úkonom nastolila taký právny stav, ktorý znemožňuje alebo sťažuje uspokojenie pohľadávky žalobcov. Z konania D. R. vyplýva, že si nemieni svoju povinnosť voči žalobcom splniť. Preto je reálne ohrozený výkon rozhodnutia. D. R. o podaní žaloby vedela.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými.

K odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd konštatuje:

Podľa ustanovenia § 75 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku, súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 8 Občianskeho súdneho poriadku, o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Podľa ustanovenia § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení

podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

Pod právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolačný súd zo spisu zistil, že žalobcovia v 1. a 2. rade sa žalobou zo dňa 19.02.2015, doručenou súdu prvého stupňa dňa 23.02.2015, domáhajú vyslovenia neúčinnosti kúpnej zmluvy voči žalobcom, uzavretej medzi predávajúcou D. R. a kupujúcim V. R. (žalovaným v tomto konaní), ktorou predávajúca previedla na kupujúceho nehnuteľnosti špecifikované v žalobe na kupujúceho.

Súčasne s podaním žaloby podali žalobcovia návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadali, aby súd zakázal žalovanému predať, darovať, zameniť alebo iným spôsobom scudziť, ako aj zaťažiť právami tretích osôb nehnuteľnosti špecifikované v petite návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Žalobcovia návrh na vydanie predbežného opatrenia odôvodnili tým, že na základe skutočností uvedených v čl. I. - IV. žaloby je dostatočne odôvodnený nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Samotný charakter konania o odporovateľnosť právneho úkonu osvedčuje potrebu nariadenia predbežného opatrenia, nakoľko odporovateľná môže byť žaloba len voči prvému nadobúdateľovi nehnuteľností. Z tohto dôvodu je zákaz nakladania s nehnuteľnosťou v rozsahu definovanom ako jeho scudzenie a zaťaženie nevyhnutný pre tzv. zakonzervovanie existujúceho vlastníckeho vzťahu.

Žalobcovia zároveň žiadali, aby v prípade, ak súd určí čas, po ktorý má predbežné opatrenie trvať, aby platnosť predbežného opatrenia predĺžil na 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia vydaného vo veci samej, aby žalovaný nemohol využiť obdobie medzi tým, ako sa stane vydané rozhodnutie vykonateľné a nehnuteľnosť bude môcť byť zablokovaná súdnym exekútorom v prebiehajúcim exekučnom konaní.

Súd prvého stupňa návrhu žalobcov na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel v celom rozsahu.

Cieľom predbežného opatrenia je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, alebo zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Žalobca navrhovaným predbežným opatrením sleduje dočasnú úpravu pomerov medzi účastníkmi.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie predbežného opatrenia nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním predbežného opatrenia bolo potrebné nepochybné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by rozdiel medzi predbežným opatrením a konečným rozhodnutím. Predbežné opatrenie by potom nemohlo plniť funkciu okamžitej i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov. Platí to pre predbežné opatrenia, ktorých účelom má byť dočasná úprava pomerov i pre predbežné opatrenia ktorými sa má zabezpečiť budúci výkon rozhodnutia pred zmarením.

Ani predbežné opatrenie však nie je možné vydať len na základe tvrdenia žalobcu bez toho, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a bez osvedčenia, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Predmetom tohto konania vo veci samej je žaloba o určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy, teda odporovacia žaloba podľa ust. § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Preto navrhované predbežné opatrenie má upraviť pomery účastníkov do doby, než sa právoplatne rozhodne, či kúpna zmluva je neúčinná. Medzi navrhovaným predbežným opatrením a požadovaným rozsudkom vo veci samej je vecná súvislosť. Znamená to, že vzťah, ktorému sa má predbežným opatrením poskytnúť dočasná ochrana, bude s konečnou platnosťou vyriešený v konaní o veci samej.

Z listín predložených žalobcami nepochybne vyplýva, že okolnosti, od ktorých žalobcovia odvodzujú potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi nimi a žalovaným, sú spôsobilé privodiť záver, že v danom prípade je potrebné poskytnúť žalobcom dočasnú ochranu.

Návrh žalobcov, aby súd zakázal žalovanému scudziť a nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami je dôvodný. Žalobcovia osvedčili, že v prípade nenariadenia predbežného opatrenia by mohlo byť sťažené alebo znemožnené uspokojenie ich pohľadávky, ktorú majú voči D. R..

Odvolačná námietka žalovaného, že žiadne náznaky nesvedčia o tom, že by sa žalovaný snažil nehnuteľnosti ďalej predať, že začal na nehnuteľnostiach rozsiahlu rekonštrukciu, sú nedôvodné. Vzhľadom na charakter konania, keďže odporovateľnou môže byť žaloba len voči prvému nadobúdateľovi dotknutých nehnuteľností, tak ako to správne konštatoval súd prvého stupňa.

V prejednávanej veci vzhľadom na všetky okolnosti, nenakladaním s vecami alebo s právami nedochádza k zásahu do vlastníckych práva žalovaného nad nevyhnutnú mieru, lebo žalobcovia osvedčili skutočnosti odôvodňujúce obavu, že by prípadný výkon rozhodnutia mohol byť zmarený.

K odvolacej námietke žalovaného, že žalobcovia nepreukázali prvú základnú podmienku dôvodnosti odporovacej žaloby, a to, že nimi uplatnená pohľadávka voči D. R. je vymáhateľná, odvolací súd konštatuje nedôvodnosť tejto odvolacej námietky.

Pojem vymáhateľný v zmysle ustanovenia § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je možné interpretovať tak, že právo veriteľa uplatniť odporováciu žalobu sa spája len s pohľadávkou priznanou vykonateľným rozhodnutím, ale je ho potrebné vykladať tak, že ide o vymáhateľnú pohľadávku, teda takú, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní.

Na uvedené okolnosť správne poukázali aj žalobcovia vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného.

Pokiaľ ide o ďalšie odvolacie námietky žalovaného, týkajúce sa konania o veci samej, odvolací súd konštatuje, že tieto budú predmetom dokazovania v ďalšom konaní (o veci samej) a pre správnosť záveru, že v danom prípade žalobcovia osvedčili potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov tohto konania, nemajú rozhodujúcu relevanciu.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že žalovaný neuviedol v odvolaní žiadnu takú relevantnú okolnosť, ktorá by bola spôsobilá privodiť zmenu napadnutého uznesenia.

Preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. okrem výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok, ktorý odvolaním žalobcami napadnutý nebol podľa ustanovenia § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.